

Udskriftsdato: 7. januar 2026

VEJ nr 9890 af 10/09/2025 (Gældende)

Vejledning om fastsættelse af markedspriser for kommunal indsamling af visse typer erhvervsaffald

Ministerium: Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet

Journalnummer: Klima,- Energi- og Forsyningsmin.
Forsyningstilsynet, j.nr. 24/01101

Vejledning om fastsættelse af markedspriser for kommunal indsamling af visse typer erhvervsaffald

1. INDLEDNING

2. HVORNÅR SKAL KOMMUNALBESTYRELSEN FASTSÆTTE MARKEDSPRISER

2.1. INDSAMLING AF ERHVERVSAFFALD, SOM I ART OG MÆNGDE SVARER TIL EN HUSHOLDNINGS

2.2. SÆRREGLER FOR ØER UDEN FAST BROFORBINDELSE

2.3. KOMMUNENS EGNE INSTITUTIONER OG VIRKSOMHEDER

2.3.1. Forbrændingseget affald fra kommunens egne institutioner og virksomheder

2.3.2. Affald egnet til materialenyttiggørelse fra kommunens egne institutioner og virksomheder

3. METODER TIL FASTSÆTTELSE AF MARKEDSPRISER

3.1. METODE 1 – MARKEDSUNDERSØGELSE

3.2. METODE 2 – OMKOSTNINGER PLUS OVERSKUDSTILLÆG

3.2.1. Overskudstillægget

4. KRAV TIL MARKEDSPRISORDNINGEN

4.1. GEBYRBLADET SKAL INDEHOLDE MARKEDSPRISER

4.2. SÆRSKILTE REGNSKABER FOR HVER MARKEDSPRISORDNING

4.3. OVERSKUD TILBAGEFØRES TIL DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE

4.4. MARKEDSPRISEN SKAL SIKRE FULD DÆKNING AF OMKOSTNINGER

5. TILSYN MED MARKEDSPRISER

1. Indledning

I miljøbeskyttelsesloven er det fastsat, at en kommunalbestyrelse som hovedregel ikke må indsamle og behandle erhvervsaffald. Der er dog undtagelser, hvor en kommunalbestyrelse har mulighed for at tilbyde indsamling og behandling af visse typer af erhvervsaffald. Rammerne for disse ordninger er fastsat i miljøbeskyttelseslovens § 48 a og bekendtgørelse om affaldsregulativer, -gebyrer og -aktører m.v. (herefter affaldsaktørbekendtgørelsen).

Hvis kommunalbestyrelsen vælger at tilbyde indsamling og behandling af erhvervsaffald i overensstemmelse med miljøbeskyttelseslovens regler, skal kommunalbestyrelsen fastsætte og opkræve en pris, der svarer til prisen på det konkurrenceudsatte marked (markedspris). Kommunalbestyrelsen er ikke forpligtet til at tilbyde markedsprisordninger. Erhvervslivet har tilsvarende ingen pligt til at benytte sig af kommunalbestyrelsens tilbud.

Formålet med denne vejledning er at give kommunalbestyrelserne nogle retningslinjer for, hvordan de skal fastsætte markedsprisen, og hvordan de sikrer, at de overholder de øvrige regler, der gælder for ordningerne. Vejledningen beskriver således en række forhold, som kommunalbestyrelserne skal være opmærksomme på, hvis de vælger at tilbyde markedsprisordninger, herunder:

- Metoderne til fastsættelse af markedspriser.
- Kravet om, at markedspriserne skal fremgå af kommunens gebyrblade.
- Kravet om, at der skal udarbejdes særskilte regnskaber for hver enkelt ordning.
- Kravet om, at markedsprisen skal fastsættes, så den som minimum sikrer, at omkostningerne for de kommunale indsamlings- og behandlingsordninger, der tilbydes, dækkes fuldt ud.
- Kravet om, at kommunalbestyrelsen skal undgå krydssubsidiering.
- Forbrændingseget affald fra kommunernes egne institutioner og virksomheder betragtes som erhvervsaffald og indsamling af dette skal ske til markedspris.

Vejledning nr. 9988 af 4. december 2023 om fastsættelse af markedspriser for kommunal indsamling af visse typer erhvervsaffald ophæves.

2. Hvornår skal kommunalbestyrelsen fastsætte markedspriser

En kommunalbestyrelse må som hovedregel ikke tilbyde indsamling og behandling af erhvervsaffald. Det er dog tilladt for kommunalbestyrelsen i visse tilfælde at se bort fra denne hovedregel og tilbyde indsamling og behandling af erhvervsaffald. Erhvervsaffald dækker over affald, som er frembragt af virksomheder, jf. § 3, stk. 1, nr. 15, i bekendtgørelse om affald (herefter affaldsbekendtgørelsen). Det vil sige affald fra virksomheder, organisationer, foreninger, fonde, offentlige institutioner m.m.

Dette afsnit gennemgår nærmere, hvilke kommunale ordninger der er omfattet af reglerne om fastsættelse af markedspriser. Ordningerne er defineret i miljøbeskyttelseslovens § 48 a, stk. 1 (se boks 1).

Boks 1 | Miljøbeskyttelseslovens § 48 a, stk. 1

§ 48 a. Kommunalbestyrelsen fastsætter og opkræver en pris svarende til markedsprisen, jf. dog stk. 2, for

- 1) kommunal indsamling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse produceret af virksomheder, der producerer affald, som i art og mængde svarer til en husholdnings, jf. § 49 d, stk. 3, nr. 1,
- 2) kommunal indsamling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse produceret på øer uden fast broforbindelse, jf. § 49 d, stk. 3, nr. 2,
- 3) kommunal behandling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse produceret på øer uden fast broforbindelse, jf. § 49 b, stk. 2, og
- 4) kommunal indsamling af forbrændingseget erhvervsaffald.

De øvrige krav til markedsprisordningerne er fastsat i kapitel 6 i affaldsaktørbekendtgørelsen.

Forsyningstilsynet fører tilsyn på området, jf. miljøbeskyttelseslovens § 48 a, stk. 3, og affaldsaktørbekendtgørelsens § 55.

Det er frivilligt for kommunalbestyrelsen, om den vil tilbyde markedsprisordninger. Hvis en kommunalbestyrelse vælger at tilbyde ordninger til markedspris, skal den følge de regler, der er til ordningen. Det er også frivilligt for erhvervslivet at benytte sig af kommunalbestyrelsens tilbud, jf. affaldsaktørbekendtgørelsens § 12, stk. 3 (se boks 2).

Boks 2 | Affaldsaktørbekendtgørelsens § 12, stk. 3

Stk. 3. Tilbyder kommunalbestyrelsen virksomheder i kommunen indsamling af forbrændingseget erhvervsaffald eller indsamling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse i henhold til § 9, stk. 1, og § 10, stk. 1, er virksomhederne ikke forpligtet til at benytte indsamlingsordningen, jf. dog § 13.

Kommunalbestyrelsen skal være opmærksom på, at kravene til markedsprisordningerne også gælder, hvis et kommunalt ejet selskab varetager opgaven, eller hvis kommunen har udliciteret dele af opgaven, f.eks. indsamlingen af affald. Reglerne om markedsprisordninger gælder ikke, hvis affaldsydelsen varetages fuldt ud af en privat aktør, der varetager den samlede opgave med prisfastsættelse, indsamling, opkrævning m.v.

Markedsprisordningerne omfatter kun visse typer erhvervsaffald. I det følgende præciseres de områder, som ordningen er gældende for, og hvor yderligere vejledning er nødvendig.

2.1. Indsamling af erhvervsaffald, som i art og mængde svarer til en husholdnings

Kommunalbestyrelsen må tilbyde indsamling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse fra virksomheder, der producerer affald, som i art og mængde svarer til en husholdnings, jf. miljøbeskyttelseslovens § 49 d, stk. 3, nr. 1.

Det er Ankestyrelsen, der fører tilsyn med, at kommunalbestyrelsens tilbud efter miljøbeskyttelseslovens § 49 d, stk. 3, nr. 1, overholder reglerne. Det er også Ankestyrelsen, der skal kontaktes, såfremt der opstår mistanke om, at reglerne ikke overholdes i forhold til vurderingen af art og mængde. Det fremgår således af lovbemærkningerne til lov nr. 898 af 21. juni 2022 (L153), at

»Dermed vil Ankestyrelsen fortsat være tilsynsmyndighed, hvor det ikke fremgår udtrykkeligt af loven eller i regler udstedt i medfør af loven, at et tilsyn med kommunerne og kommunale fællesskaber skal varetages af Forsyningstilsynet.«

Hvis kommunalbestyrelsen vælger at tilbyde indsamling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse fra virksomheder, der producerer affald, som i art og mængde svarer til en husholdnings, skal der fastsættes markedspris for ordningen, jf. miljøbeskyttelseslovens § 48 a, stk. 1, nr. 1.

Forsyningstilsynet fører tilsyn med, at kommunalbestyrelsen overholder de krav, der gælder for prisfastsættelsen af markedsprisordningerne, jf. miljøbeskyttelseslovens § 48 a, stk. 3, herunder også kravene til markedsprisordninger efter miljøbeskyttelseslovens § 48 a, stk. 1, nr. 1.

Hvis Forsyningstilsynet i forbindelse med gennemførelse af et tilsyn modtager oplysninger, der kan have betydning for Ankestyrelsens tilsyn med miljøbeskyttelseslovens § 49 d, stk. 3, nr. 1, er Forsyningstilsynet forpligtet til at videregive disse oplysninger til Ankestyrelsen, jf. forvaltningslovens § 28, stk. 2, nr. 3.

2.2. Særregler for øer uden fast broforbindelse

Kommunalbestyrelsen må tilbyde indsamling og behandling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse, som er produceret på øer uden fast broforbindelse, jf. miljøbeskyttelseslovens §§ 49 d, stk. 3, nr. 2, og 49 b, stk. 2.

Hvis kommunalbestyrelsen vælger at tilbyde indsamling og behandling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse på disse øer, skal det ske til markedspris. Kravet gælder, uanset hvor mange erhvervsdrivende der måtte være på den konkrete ø. Se eksempel på afgørelse i boks 3.

Boks 3 | Afgørelse af 13. december 2024, j.nr. 24/01355

Forsyningstilsynet konstaterede i sagen, at kommunen ikke havde opkrævet markedspris for indsamling og behandling på øer uden fast broforbindelse af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse.

Kommunen blev meddelt påbud om at opkræve markedsprisen, selvom der på øen uden fast broforbindelse alene var ni erhvervsdrivende.

2.3. Kommunens egne institutioner og virksomheder

Kommunalbestyrelsen må tilbyde indsamling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse produceret af kommunens egne institutioner og virksomheder, jf. miljøbeskyttelseslovens § 49 d, stk. 3, nr. 3.

Kommunalbestyrelsen må endvidere tilbyde indsamling af forbrændingsegnet erhvervsaffald produceret af kommunens egne institutioner og virksomheder.

Kommunalbestyrelsen skal være opmærksom på, at affaldsbekendtgørelsens § 3, nr. 15, definerer erhvervsaffald som affald, der produceres af virksomheder. En virksomhed omfatter enhver fysisk person eller privat eller offentlig juridisk person, der er registreret i Det Centrale Virksomhedsregister (CVR), jf. affaldsbekendtgørelsens § 3, nr. 40.

Affald fra kommunens egne institutioner og virksomheder er dermed at betragte som erhvervsaffald.

Ved fastsættelsen af gebyret for kommunens egne institutioner og virksomheder skal kommunalbestyrelsen sondre imellem forbrændingseget affald og affald egnet til materialenyttiggørelse.

2.3.1. Forbrændingseget affald fra kommunens egne institutioner og virksomheder

Da affald fra kommunens egne institutioner og virksomheder er klassificeret som erhvervsaffald, er kommunal indsamling af forbrændingseget affald fra disse omfattet af markedsprisordningen, jf. miljøbeskyttelseslovens § 48 a, stk. 1, nr. 4.

Det betyder, at hvis kommunalbestyrelsen vælger at tilbyde indsamling af forbrændingseget affald fra kommunens egne institutioner og virksomheder, skal det ske til markedspris.

2.3.2. Affald egnet til materialenyttiggørelse fra kommunens egne institutioner og virksomheder

Kommunal indsamling af affald egnet til materialenyttiggørelse fra kommunens egne institutioner og virksomheder er ikke omfattet af markedsprisordningen.

Kommunalbestyrelsen skal således ikke fastsætte en markedspris for denne ordning. Kommunalbestyrelsen skal i stedet følge reglerne for fastsættelse af affaldsgebyrer for husholdninger i miljøbeskyttelseslovens § 48.

3. Metoder til fastsættelse af markedspriser

Ved fastsættelse af markedsprisen har kommunalbestyrelsen mulighed for at anvende to forskellige metoder. Metoderne gennemgås i det efterfølgende. Metoderne er fastsat i forarbejderne til lov nr. 898 af 21. juni 2022.

3.1. Metode 1 – markedsundersøgelse

Ved anvendelse af metode 1 skal kommunalbestyrelsen udarbejde en markedsundersøgelse, som skal afdekke, hvad prisen for en tilsvarende indsamlings- eller behandlingsordning er på det konkurrenceudsatte marked. Markedsprisen skal fastsættes med udgangspunkt i markedsundersøgelsen.

Ved udarbejdelse af markedsundersøgelsen skal kommunalbestyrelsen udfolde sædvanlige og rimelige bestræbelser på at undersøge, hvad den reelle markedspris på det konkurrenceudsatte marked er.

Markedspriser vil ofte bero på et skøn, eftersom der kan være variationer i både affaldstyper, mængder, volumen, materiel, indsamlingsfrekvenser m.m. Kommunalbestyrelsen har derfor en vis skønsmargin ved fastsættelse af markedsprisen efter denne metode.

Kommunalbestyrelsen skal være opmærksom på, at markedsprisen fastsættes, så der som minimum sikres fuld dækning af de samlede omkostninger, som er forbundet med ordningen – herunder både de direkte og indirekte omkostninger. Opmærksomheden henledes på, at kommunalbestyrelsen skal sikre, at

omkostningerne er udlignet for betalinger i forhold til producentansvar for emballage, således at der ikke sker dobbeltbetaling.

Opgørelsen af omkostninger har Forsyningstilsynet samlet i nedenstående boks 4, som beskrives i forarbejderne til lov nr. 898 af 21. juni 2022.

Boks 4 | **Omkostningsopgørelse ved markedsprisordninger**

Omkostningsopgørelsen for en affaldsordning til markedspris skal følge de principper, som når kommunen beregner affaldsgebyrer. Dermed skal alle omkostninger forbundet med den enkelte affaldsordning til markedspris indgå i opgørelsen, herunder

- forrentning og afskrivning af kapital
- planlægning
- etablering
- drift
- administration af affaldsordninger
- indsamling og registrering af oplysninger
- forskudsvis dækning af planlagte investeringer på affaldsområdet.
- gebyrer, som kommunalbestyrelsen betaler til Forsyningstilsynet efter § 3 i bekendtgørelse nr. 1255 af 27. november 2024 om betaling for myndighedsbehandling i Forsyningstilsynet efter lov om miljøbeskyttelse, indgår i omkostningerne og fordeling af disse.

Kommunalbestyrelsen skal sikre, at der tages højde for indtægter modtaget i forbindelse med producentansvaret, således at der ikke sker dobbeltbetaling.

Kommunalbestyrelsen skal kunne dokumentere, hvordan markedsprisen for de forskellige ordninger fastsættes.

3.2. Metode 2 – omkostninger plus overskudstillæg

Ved anvendelse af metode 2 skal kommunalbestyrelsen fastsætte markedsprisen med udgangspunkt i en opgørelse af alle relevante omkostningskomponenter og et rimeligt overskud.

Kommunalbestyrelsen skal sikre, at alle relevante omkostninger til markedsprisordningerne indregnes, når markedsprisen fastsættes. Alle relevante omkostninger vil kunne svare til affaldsgebyret, som kommunalbestyrelsen kan vælge at anvende som grundlag for fastsættelse af markedsprisen. Derudover skal kommunalbestyrelsen indregne et rimeligt overskud, jf. afsnit 3.2.1. Overskuddet skal beregnes som en procentdel af omkostningerne.

Opmærksomheden henledes på, at kommunalbestyrelsen skal sikre, at de omkostninger, som markedsprisen fastsættes på baggrund af, er udlignet for betalinger i forhold til producentansvar for emballage, således at der ikke sker dobbeltbetaling.

3.2.1. Overskudstillægget

Ved anvendelse af metoden skal kommunalbestyrelsen beregne et rimeligt overskudstillæg, som lægges på omkostningerne. Forsyningstilsynet vil som led i sit tilsyn som udgangspunkt ikke foretage en nærmere vurdering af overskudstillæg, der ligger i intervallet 5-15 pct., med mindre det er åbenlyst, at det fastsatte overskudstillæg ikke opfylder betingelserne.

Kommunalbestyrelsen er ikke garanteret, at et overskudstillæg inden for intervallet 5-15 pct. i alle tilfælde vil sikre fuld dækning af omkostningerne ved markedsprisordningerne.

Kommunalbestyrelsen skal foretage en individuel vurdering af overskudstillæggets størrelse, så det sikrer, at kravene til markedsprisordningerne bliver overholdt, jf. kapitel 4.

Overskudstillægget skal fastsættes individuelt for hver ordning, som kommunalbestyrelsen vælger at tilbyde til erhvervslivet. Markedsprisen skal – uanset tillæggets størrelse – som minimum dække alle omkostninger ved ordningen plus et rimeligt overskud.

Nedenstående eksempel (boks 5) understreger, at en individuel vurdering af markedsprisen er afgørende.

Boks 5 | Afgørelse af 6. januar 2025, j.nr. 24/01356

Forsyningstilsynet skulle i sagen vurdere, om en kommunes fastsættelse af en markedspris med et overskudstillæg på 10 pct., var i overensstemmelse med kravene til ordningen. Kommunen havde overordnet fulgt Forsyningstilsynets vejledning, men havde ikke opnået fuld dækning af omkostningerne eller et rimeligt overskud på indsamling af forbrændingsegnet affald fra erhverv.

Tilsynet vurderede, at prisfastsættelsen ikke overholdt kravene til markedsprisordningen, selvom kommunens beregning havde taget udgangspunkt i Forsyningstilsynets vejledning og oplyste interval for overskudstillæg. Kommunen blev derfor påbudt at sikre, at priserne fremover mindst dækker alle direkte og indirekte omkostninger samt indeholder et rimeligt overskud.

Derudover blev kommunen påbudt at overføre overskuddet fra de øvrige markedsprisordninger til det skattefinansierede område.

4. Krav til markedsprisordningen

Følgende afsnit vil gennemgå de fælles krav, der er til kommunalbestyrelsens markedsprisordninger.

Det skal fremhæves, at markedsprisen skal opkræves hos den, der i CVR-registret er registreret som ejer af virksomheden, jf. affaldsaktørbekendtgørelsens § 15, stk. 4. Prisen skal opkræves for hvert p-nummer, som er registreret i CVR-registret.

4.1. Gebyrbladet skal indeholde markedspriser

Den fastsatte markedspris skal fremgå af kommunens gebyrblad for hver tilbudt ordning, som de vælger at tilbyde til erhvervslivet, jf. affaldsaktørbekendtgørelsens § 23 (se boks 6).

Boks 6 | Affaldsaktørbekendtgørelsens § 23

§ 23. Kommunalbestyrelsen skal i gebyrbladet, jf. § 15, stk. 1, fastsætte priser for hver tilbudt indsamling, hvis kommunalbestyrelsen har valgt at tilbyde kommunal indsamling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse produceret af virksomheder, der producerer affald, som i art og mængde svarer til en husholdnings, indsamling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse produceret på øer uden fast broforbindelse og indsamling af forbrændingsegnet erhvervsaffald.

Stk. 2. Efter § 48 a, stk. 1, i miljøbeskyttelsesloven skal kommunalbestyrelsen fastsætte og opkræve en pris svarende til markedsprisen. Prisen skal som minimum fastsættes, så der sikres fuld dækning af omkostningerne ved indsamlingen.

Stk. 3. Prisen efter stk. 1 opkræves hos den i CVR-registret registrerede ejer af virksomheden. Prisen skal opkræves for hvert p-nummer, som er registreret i registret.

Gebyrbladet skal godkendes af kommunalbestyrelsen og offentliggøres på kommunens hjemmeside, jf. affaldsaktørbekendtgørelsens § 15, stk. 1 (se boks 7).

Boks 7 | Affaldsaktørbekendtgørelsens § 15, stk. 1

§ 15. Kommunalbestyrelsen skal i et gebyrblad fastsætte gebyrer for affaldsplanlægning, etablering, drift og administration af affaldsordninger, jf. miljøbeskyttelseslovens § 48, stk. 1, jf. dog miljøbeskyttelseslovens § 9 p, stk. 15 og regler fastsat i medfør af § 9 p, stk. 16 samt § 48, stk. 2. Gebyrbladet skal godkendes af kommunalbestyrelsen og offentliggøres på kommunens hjemmeside.

4.2. Særskilte regnskaber for hver markedsprisordning

Kommunalbestyrelsen skal føre et særskilt regnskab for hver tilbudt markedsprisordning – både indsamlings- og behandlingsordninger. Ved udarbejdelsen af regnskaberne skal indtægter og omkostninger i videst muligt omfang henføres til de enkelte ordninger, jf. affaldsaktørbekendtgørelsen § 24 (se boks 8).

Boks 8 | Affaldsaktørbekendtgørelsens § 24

§ 24. Kommunalbestyrelsen skal føre særskilte regnskaber for hver tilbudt indsamling, hvis kommunalbestyrelsen har valgt at tilbyde kommunal indsamling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse produceret af virksomheder, der producerer affald, som i art og mængde svarer til en husholdnings, indsamling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse produceret på øer uden fast broforbindelse og indsamling af forbrændingseget erhvervsaffald.

Stk. 2. Ved udarbejdelse af regnskaber efter stk. 1 skal indtægter og omkostninger i videst muligt omfang henføres til de enkelte ordninger. Hvis kommunalbestyrelsen tilbyder virksomheder at være omfattet af en indsamlingsordning, der også omfatter husholdninger, skal omkostningerne fordeles på henholdsvis husholdninger og virksomheder i overensstemmelse med de omkostninger til håndtering, som henholdsvis husholdninger og virksomheder giver anledning til, jf. § 16, stk. 1, 1. pkt. I det omfang dette ikke er muligt, skal omkostningerne fordeles forholdsmæssigt på henholdsvis husholdninger og virksomheder med udgangspunkt i affaldsmængder og affaldstyper.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal på anmodning udlevere oplysninger om beregning af priser fastsat i medfør af § 23, stk. 1.

Hvis kommunalbestyrelsen i sine omkostninger har indregnet omkostninger til forrentning af egenkapital og et rimeligt overskud, skal disse poster kunne opgøres særskilt.

Kommunalbestyrelsen skal sikre, at det fastsatte gebyr indeholder omkostninger til administration, jf. affaldsaktørbekendtgørelsens § 17, stk. 8 (se boks 9).

Boks 9 | Affaldsaktørbekendtgørelsens § 17, stk. 8

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte og opkræve et gebyr for hver indsamlingsordning, som etableres i kommunen, som ikke er omfattet af stk. 3-7. Gebyret skal indeholde omkostninger til administration af ordningen.

Hvis kommunalbestyrelsen må tilbyde behandling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse produceret på øer uden fast broforbindelse, gælder også et krav om udarbejdelse af særskilte regnskaber, jf. affaldsaktørbekendtgørelsens § 25 (se boks 10).

Boks 10 | Affaldsaktørbekendtgørelsens § 25

§ 25. Efter § 48 a, stk. 1, i miljøbeskyttelsesloven skal kommunalbestyrelsen fastsætte og opkræve en pris svarende til markedsprisen for behandling af sorteret erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse produceret på øer uden fast broforbindelse, jf. dog

miljøbeskyttelseslovens § 9 p, stk. 4. Prisen skal som minimum fastsættes, så der sikres fuld dækning af omkostningerne ved behandlingen.

Stk. 2. Kommunale behandlingsanlæg, der behandler sorteret erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse produceret på øer uden fast broforbindelse, skal føre særskilte regnskaber for anlæggets aktiviteter forbundet med behandling af sorteret erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse og aktiviteter forbundet med behandling af andet affald.

Stk. 3. Ved udarbejdelse af regnskaber efter stk. 1 skal indtægter og omkostninger i videst muligt omfang henføres til de særskilte aktiviteter på behandlingsanlægget. Kommunale behandlingsanlæg, der både behandler sorteret erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse produceret på øer uden fast broforbindelse og husholdningsaffald, skal fordele omkostningerne ved behandlingen af erhvervsaffald og husholdningsaffald i overensstemmelse med de omkostninger til behandlingen, som henholdsvis husholdninger og virksomheder giver anledning til. I det omfang dette ikke er muligt, skal omkostningerne fordeles forholdsmæssigt på henholdsvis husholdninger og virksomheder med udgangspunkt i affaldsmængder og affaldstyper.

4.3. Overskud tilbageføres til det skattefinansierede område

Det er et krav til markedsprisordningerne, at overskuddet fra markedsprisordningerne skal opgøres og tilbageføres til det skattefinansierede område. Kravet er fastsat, fordi det er vurderet, at der særligt kan være en generel risiko for krydssubsidiering mellem affaldsordninger på de områder, hvor borgere og virksomheder begge benytter kommunale ordninger, f.eks. på øer uden fast broforbindelse, fælles indsamling af affald egnet til materialenyttiggørelse.

Kommunalbestyrelsen skal med andre ord undgå krydssubsidiering. Det overskud, der opnås, må således ikke benyttes til at finansiere omkostningerne for husholdninger eller andre affaldsordninger, der skal hvile i sig selv.

Det fremgår ikke af forarbejderne til lov nr. 898 af 21. juni 2022, hvordan kommunerne specifikt skal sørge for, at overskuddet tilbageføres til det skattefinansierede område. Forsyningstilsynet vil derfor i sin tilsynspraksis ikke gå dybere ned i, hvilken metode kommunalbestyrelsen anvender til tilbageførslen.

Boks 11 | Afgørelse af 30. januar 2025, j.nr. 24/01348

Forsyningstilsynet skulle i sagen vurdere, om kommunen i 2023 fastsatte markedspriser med et korrekt overskudstillæg beregnet ud fra hvile-i-sig-selv-gebyrerne for husholdninger. Tilsynet vurderede, at selve prisfastsættelsen var i overensstemmelse med loven.

Det blev dog konstateret, at kommunen ikke havde ført særskilte regnskaber for de affaldsordninger, der blev tilbudt til markedspris, og at overskuddet fra ordningerne ikke var blevet overført til det skattefinansierede område.

Forsyningstilsynet vurderede, at dette var i strid med markedsprisordningens krav og udstedte påbud om både at udarbejde særskilte regnskaber og at overføre det opnåede overskud tilbage til det skattefinansierede område.

4.4. Markedsprisen skal sikre fuld dækning af omkostninger

Markedsprisen skal fastsættes, så der som minimum sikres fuld dækning af omkostningerne ved indsamlingen. Omkostninger omfatter både direkte og indirekte omkostninger, jf. boks 4.

Hvis kommunalbestyrelsen tilbyder erhvervslivet at være omfattet af en indsamlingsordning, der også omfatter husholdninger, skal omkostningerne fordeles på henholdsvis husholdninger og virksomheder i overensstemmelse med de omkostninger til håndtering, som henholdsvis husholdninger og virksomheder giver anledning til, jf. affaldsaktørbekendtgørelsens § 16, stk. 1, 1. pkt. (se boks 12). I det omfang dette ikke er muligt, skal omkostningerne fordeles forholdsmæssigt på henholdsvis husholdninger og virksomheder med udgangspunkt i affaldsmængder og affaldstyper.

Boks 12 | Affaldsaktørbekendtgørelsens § 16, stk. 1, 1. pkt.

§ 16. Kommunalbestyrelsen skal opgøre omkostningerne ved den enkelte indsamlings- og anvisningsordning, jf. bekendtgørelse om affald, efter opdeling i det kommunale budget- og regnskabssystem, jf. dog bekendtgørelse om visse krav til emballager, udvidet producentansvar for emballage samt øvrigt affald der indsamles med emballageaffald.

5. Tilsyn med markedspriser

Forsyningstilsynet fører tilsyn med, at kommunalbestyrelsen overholder kravene i miljøbeskyttelseslovens § 48 a, stk. 1, og kan påbyde, at manglende overholdelse bringes i orden straks eller inden en nærmere angivet frist, jf. affaldsaktørbekendtgørelsens § 55. Generelt overvåger og analyserer Forsyningstilsynet affaldssektoren og markedet for affaldshåndtering, herunder overvågning og analyser af de kommunalt fastsatte markedspriser, jf. affaldsaktørbekendtgørelsens § 59.

Kommunalbestyrelsen skal på anmodning fra Forsyningstilsynet udlevere de oplysninger, som er nødvendige for, at Forsyningstilsynet kan føre tilsyn. Det kan f.eks. dreje sig om oplysninger om gebyrblade, regnskaber, beregningen af markedspriser omfattet af denne vejledning herunder omkostninger forbundet

med beregning, jf. miljøbeskyttelsesloven § 48 f, samt affaldsaktørbekendtgørelsens § 24, stk. 3. Forsyningstilsynet kan meddele påbud om udlevering af oplysninger.

Forsyningstilsynet vurderer, om der er tilstrækkelig anledning til at undersøge eller træffe afgørelse i sager om markedspriser.

Afgørelser offentliggøres på Forsyningstilsynets hjemmeside.

Der er pr. 1. juli 2023 indført klageadgang for Forsyningstilsynets afgørelser, jf. miljøbeskyttelseslovens § 100 b.

Afgørelser fra Forsyningstilsynet kan påklages til Energiklagenævnet via Klageportalen i Nævnenes Hus på kpo.naevneneshus.dk, som tilgås gennem borger.dk eller virk.dk med MitID. Klagen skal indgives senest 4 uger efter afgørelsen er meddelt. Klagen anses som indgivet, når den er tilgængelig for Forsyningstilsynet i klageportalen. Kvittering fremsendes ved korrekt indgivelse.

Klagen behandles først af Forsyningstilsynet med henblik på genvurdering af den påklagede afgørelse. Fastholder Forsyningstilsynet afgørelsen, så videresendes klagen automatisk til Energiklagenævnet.

Reglerne om klage fremgår af § 100 b i miljøbeskyttelsesloven og af §§ 15 og 17 i lov nr. 468 af 14. maj 2025 om Energiklagenævnet.

Forsyningstilsynet, den 10. september 2025

CARSTEN SMIDT

/ Sofie Mignon